

school te zoeken. Ook hij had het verleidelijke van dat denkbeeld in eigen hart ervaren. En niet dan noode gaf hij deze eerste stelling prijs, om in de tweede over te gaan. Maar de loop der gebeurtenissen dwong hem. Hadden alle Christelijkgezinde elementen bij tijds aan zijn eerste oproeping gehoor gegeven, dan ware de uitkomst allicht anders geweest. Maar de groote Protestantische partij aarzeld; bleef aan haar oude schoolwet-idee hangen en zoo ging de tijd onherroepelijk voorbij, om Groens eerst gekozen doel te verwezenlijken.

„Daarom moest toen de roepen wel omgeslagen. Beets' fout was niet, dat zijn doel niet edel was, maar dit, dat hij dat doel najoeg met een middel, dat in 1869 geen doel meer kon treffen, ja het treffen van het doel moest tegenhouden.

„Doordat Beets en de zijnen, hoe schoon hun leuze ook was, destijds mis kozen, is al hun kracht voor de Christelijke actie almeer teloor gegaan, terwijl juist omgekeerd, doordien Groen van Prinsterer en de zijnen de juiste keuze deden, de Antirevolutionaire partij deze twintig jaren in invloed minstens verdubbeld is.”

RULLMANN.

RONDOM HET ZAKENLEVEN

5 Januari 1931.

Beschouwingen over 1931.

De Kerstdagen en Oud- en Nieuwjaar zijn bij uitstek geschikt voor ernstige overdenking en al gingen onze gedachten uit naar tal van morele gebeurtenissen, die nu achter ons liggen en nimmer kunnen terugkeeren, wij konden ons toch niet onttrekken aan bespiegelingen over hetgeen 1931 op financieel-economisch gebied zal kunnen opleveren. Zullen wij ook in het nieuwe jaar bergafwaarts blijven gaan of zal de wereld-evolutie weder haar loop in opwaartse richting nemen?

Wij weten het niet.

Wanneer wij echter de verschillende mogelijkheden op de weegschaal leggen, dan zien wij in gedachten de balans naar den misère-kant overslaan, dan zien wij geen einde aan de impasse, waarin de wereld geraakt is. Licht het euvel bij het goud, dat door mogelijke schaarschte en onoordeelkundige verdeling over de circulatiebanken de gezonde credietverleening heeft aangetast? Of bij het streven der groote naties om door verhooging der tariefmuren het eigen land van het buitenland onafhankelijk te maken? Bij Rusland... bij overproductie gevolg van technische volmaaktheid, van kunstmest, dat de vruchtbaarheid der gronden verhoogde en misère bracht bij den landbouwer? Wij weten het niet, al gelooven wij, dat al deze factoren tezamen de deflatie hebben ontkeerd. Wat wij wel weten, is dat de stabiliteit tusschen productie en consumptie voor de meeste artikelen, niet hersteld is. Er is overal een te veel — aan rubber, suiker, graan, olie, kunstzijde, tin, koper, auto's, te veel om te noemen — er hangen in bijna alle artikelen groote geaccumuleerde voorraden boven de markt, die ontwrichting en druk uitoefenen. De consumptie stagneert, ten deele door angst voor de toekomst, waardoor men vooral op luxe bezuinigt, ten deele in de verwachting, dat de prijzen nog lager gaan en verder door de gevolgen van het afbetalingssysteem, waardoor men vroeger boven zijn onmiddellijke draagkracht kocht en nu niet meer in staat is, nieuwe voorwerpen aan te schaffen.

De eerste stap, dien men moet doen om den weg naar het herstel te betreden, is aanpassing van de productie aan de consumptie, zoodanig, dat ook de voorraden geleidelijk kunnen verdwijnen. Dit proces zal moeten gaan langs den weg van de „survival of the fittest”, tenzij de producenten luttel in aantal zijn en een wereldmacht vormen. Hierbij hebben wij het oog op tin en koper. Wij gelooven, dat een tin-restrictie mogelijk is als de Regeeringen die direct bij het tin-probleem betrokken zijn, medewerken. Een zoodanig kartel is in de maak. Het woord is nu aan de kleinere Straits-mijnen. Willen deze zich aansluiten, dan doet ook de Straitsregering mede en de tin-prijs zal zich kunnen herstellen. Kan men de kleinere tin-producenten niet vereenigen, dan zal een nieuwe drastische prijsdaling hen „knock-out” slaan, zoodat zij wel door den nood gedwongen het hoofd zullen moeten buigen. Deze overweging leidt dus tot de conclusie, dat tin-aandeelen een niet ongunstige toekomst hebben, al moet men op de noodige teleurstellingen rekenen.

Bij koper is de situatie iets anders, al lijken ons de kansen voor een redres vrij groot. De talrijke koper-producenten — individueel zeer machtig — hebben sterk divergerende belangen, die elk moment met elkander in botsing kunnen komen. Aan de eene zijde de Amerikanen, in eigen boezem sterk verdeeld, aan den anderen kant de Canadeezen en de Afrikaansche concerns, die hoofdzakelijk in Rhodesia en de Congo opereeren. De Amerikanen hadden van 1920—'29 de macht in handen en hebben daarvan misbruik gemaakt. De prijs

werd tot 24 dollarcent per lb opgevoerd, niettegenstaande de kostprijs voor de meesten beneden de 10 dollarcent lag; niet alleen werden de machtige consumenten hierdoor ontstemd, maar de kleinere producenten voelden er niets voor om door de dalende vraag de kans te loopen groote voorraden te moeten aanhouden en de aantrekkelijke winstmarge te ontgaan. De averechtsche politiek der Amerikanen forceerde een debacle, een lawine, waardoor de notering tot beneden de 10 dollarcent terugliep. De heerschers van het vroeger machtige koperkartel werden getemd en de basis gelegd voor een nieuwe overeenkomst, die veel hechter gefundeerd is. Hier volgt men dezelfde lijn als bij tin, — een grotere beperking der productie als door de consumptie gewettigd zou zijn, opdat de voorraden geleidelijk zullen kunnen worden weggewerkt.

Ook hier een redelijke kans op redres, waardoor de goede koper-shares een aantrekkelijke speculatie belegging vormen met inachtneming van het risico, dat er aan verbonden is.

Bij nagenoeg alle andere artikelen is het leger van producenten zó groot, dat aan een afdoende regeling niet te denken is. Gebeuren er geen wonderen, dan zal de macht van den sterkste het laatste woord spreken, al zal de speculatie op het psychologisch moment vermoedelijk voor prijs-opdriving zorgdragen, m.a.w. op een reëel herstel zal worden geanticipeerd. De moeilijke factor voor den belegger is de vraag, wanneer is een herstel schijn of werkelijkheid? Want er zullen vele ups and downs komen, ten deele veroorzaakt door het optimisme van menschen, die zich vergissen (zooals de zeelieden vroeger de Valsche Baai inliepen, in stede van het vaarwater om de Zuidpunt van Afrika en daardoor menigmaal een wissen dood vonden), ten deele door doelbewuste actie van manipulant, die het juiste moment weten te kiezen om de massa tot speculatie te verleiden.

In rubber is men al maanden lang bezig de groote trom te roeren. De ondernemingen en ook de bandenproducenten hebben belang bij een meer geanimeerde markt, want daaruit kan algemeene kooplust ontstaan. Dat zelfs de Amerikaansche rubberkoningen, die destijds door den beruchten rubberpool onze planters den schrik op het lijf hebben gejaagd, in een vrij ongunstige positie verkeerden, blijkt uit het onder receivers-handen komen van de Fisk-rubber, waarvan de 1.717.009 stuks gewone aandelen zonder nominale waarde, waardeloos geworden zijn en de talrijke soorten preferente aandelen een veer zullen moeten laten. Insiders suggereren den rubberprijs van 7½ d. per lb., terwijl deze nu 4¼ d. noteert. Zij baseeren hun opinie op de onderconsumptie van banden ten opzichte van het minimale gebruik — het te lang rijden op oude banden, die eens aan flarden zullen liggen en waardoor in 1931 een grooter aantal dan normaal zal moeten worden verbruikt. Wij voelen iets voor dit argument, doch niet voor de prijsstijging. Want buiten de voorraden, die minstens een consumptie van 10 maanden zullen vertegenwoordigen, zal een eenigszins substantiële prijsstijging onmiddellijk gevolgd worden door grotere productie der natives en vermindering der noodzakelijke beperking bij de Europeesche concerns. Consumptievermeerdering leidt ongetwijfeld tot sanering, wanneer men de logica niet uit het oog verliest, doch gezien de duizenden ongecentraliseerde, ongeorganiseerde voortbrengers, mag verwacht worden, dat prijsstijging verblindend zal werken met opnieuw misère en overproductie. Uit deze overwegingen blijven wij, wat rubber-aandelen betreft, voor de naaste toekomst sceptisch gestemd.

In de suikerwereld is de groote oorlog begonnen. De Chadbourne-plannen, hoe goed ook de kern geweest is, mislukten door fundamentele fouten en in stede van opbouwenden arbeid, verhaastten zij de verworping bij de V.I.S.P., maakten dat de Ned. Ind. Handelsbank en de Ned. Ind. Landbouw openlijk het vizier afwierpen en naar buiten bleek, dat niet minder dan 50 pct. der aangesloten planters het met het standpunt van den vice-voorzitter eens was. Hoe kunnen wij dan een verbetering in de suiker-situatie verwachten? Verdeeldheid bij de riet-producenten, bestorming van elkanders natuurlijke afzetgebieden, terwijl de bietenverhoofers ter bescherming hunner nationale industrie de tariefmuren verhoogden en nog verder zullen verhoogden met een ongezonde stijging der productie, die volgens de jongste ramingen voor oogstjaar 1930—'31 10.500.000 ton zal bedragen tegen 8.261.860 ton oogstjaar 1929—'30, terwijl de vermeerdering hoofdzakelijk bij Duitsland en Rusland ligt! Wat nog meer de fout der conferentie accentueert om Rusland te hebben genegeerd en Duitsland's eischen met een nonchalance te hebben geweigerd. Is het dan niet logisch een verdere drastische reactie te mogen verwachten?

Tabak krijgt zijn deel door den misoogst, die nu aan de markt zal komen, de hogere invoerrechten in Duitsland en de onwelwillende houding van Amerika ten opzichte der poenale sanctie, wat een ethisch tintje betekent voor een sterk egoïstisch drijven. Dus ook de tabaksaandelen geven voorloopig weinig aanleiding tot juichen.

Kunstzijde van hetzelfde laken een pak — overproductie, verdeeldheid, groote voorraden; petroleum, graan, koffie etc. verkeerden in analoge om-

standigheden, terwijl thee daarentegen een betere kans biedt. Niettegenstaande thee ook door duizenden geproduceerd wordt, kan een restrictie effectief werken, omdat de regionen, waar goede thee kan gedijen, zeer beperkt zijn. Last not least veroorzaakt het goud-vraagstuk groote zorg. Instabiliteit van het ruilmiddel is een slopende ziekte, die eerst in een vervorderd stadium merkbaar is — gebrek aan goud, onoordeelkundige verdeling doet de prijzen der goederen dalen — vele crises zijn in de laatste eeuw door het ruilmiddel veroorzaakt.

's Menschen geest houdt zich met de oplossing van al die vitale problemen bezig. Men komt tot proefnemingen, waarvan het succes problematisch mag worden genoemd, maar die alle ten slotte een goed doel beoogen, al kan men het niet bereiken. Er zijn echter ook daden, die noodlottig kunnen worden voor den argelooze, die erin vliegt. Het is ons doel, onze plicht, deze aan te wijzen, opdat men zich hoeden kan. Wij hebben het oog op de disconto-verlaging in Wallstreet en in Parijs; in beide centra wordt een laagte-record van 2 pct. genoteerd, met de kennelijke bedoeling de speculatie aan te moedigen in de hoop, daardoor de apathie te overwinnen en — een kunstmatige vraag naar effecten in het leven te roepen, opdat Amerika zijn bevroren onderpand zal kunnen spuien. Speculant kunnen weinig weerstand bieden aan prikkeling van hun hartstocht — gelukt het Amerika om een tijdlang willige markten te kunnen seinen, dan heeft het zijn doel bereikt. Pakken effecten zullen alsdan de reis over den Atlantischen Oceaan volbrengen — Uncle Sam lacht in zijn vuistje over de gelukke truc — die hij trouwens telkens met evenveel succes tot uitvoering brengt — en de continentale beleggers zitten t.z.t. met de stroppen.

De willigte na Nieuwjaar zien wij dan ook niet anders in; er bestaat o.i. geen enkele reden tot koersstijging zoodat wij de verklaring zoeken bij de nieuwjaars-mentaliteit en de groote bedragen aan coupons en losbaren, die belegging zoeken.

R.

Catechisatie voor Schipperskinderen.

Er is in den laatsten tijd over dit onderwerp nogal eens geschreven. We verheugen ons, dat deze zaak eindelijk aan de orde en in orde kwam. We nemen over, wat Dr Keizer in „De Geldersche Kerkbode” er van schreef:

De particuliere synode van Overijssel heeft deze belangrijke zaak gebracht op de generale synode van Arnhem en deze heeft haar ernstig onder de oogen gezien. Door het trekkend leven van onze schippers verkeert het onderwijshunnen kinderen in een noodtoestand. Overijssel's synode deelde mede wat haar geleid heeft deze zaak aanhangig te maken. Wij vinden dat in het agendum der generale synode met de volgende woorden aangegeven:

Verreweg het grootste deel der gereformeerde doopleden ontvangt geen catechetisch onderwijs.

In vroeger jaren bestond de mogelijkheid, dat deze kinderen gedurende enkele weken in het jaar onderwijs ontvingen, waar de schippers gewoon waren enkele weken gedurende den winter aan den wal te blijven. Nu de schippers, behoudens hooge uitzondering, ook den geheelen winter door varen, komt er van dit onderwijs niets meer.

In de tweede plaats was dit onderwijs zeer onvruchtbaar, want voor deze kinderen was er in dit onderwijs niet het minste systeem.

Gevolg hiervan is, dat een groot deel van hen niet komt tot belijdenis des geloofs. Straks blijven de kinderen dezer doopleden ongedoopt en glijden nog verder af. Zoo worden ook de schippers gemakkelijk een prooi van de propaganda van allerlei secten.

Huisbezoek onder de schippers bracht droeve toestanden aan het licht.

De particuliere synode heeft dit ernstig overwogen en gezocht naar middelen om aan den roependen noodtoestand een einde te maken. Zij oordeelde, dat een algemeene regeling getroffen moet worden, zal catechetisch onderwijs aan schipperskinderen mogelijk zijn en noodigt de generale synode uit, die regeling te treffen.

De synode heeft in meer dan een harer zittingen deze aangelegenheid besproken, en ten slotte besloten zoo spoedig mogelijk te trachten aan dezen noodtoestand een einde te maken.

In menig schippersgezin werd met groote blijdschap kennis genomen van dit besluit. Haast met ongeduld werd verlangd, dat de aangenomen regeling zou worden ingevoerd. Moeders kwamen bij de predikanten, als de vaders verhinderd werden, en zij vroegen of die catechisaties haast begonnen.

Aan het moderamen der synode werd opgedragen deze zaak verder te behartigen. Zoo kwam dan dezer dagen het moderamen van Arnhem's synode tot de kerkeraden met het vriendelijk en dringend verzoek:

„Zoo er des Zondags schippers in uw gemeente vertoeven, voor hun kinderen de gelegenheid te openen, dat deze catechetisch onderwijs kunnen ontvangen.

Zij ontwierp daarvoor een eenvoudige regeling, die wanneer zij trouw wordt gevolgd, den goeden gang van dit onderwijs kan bevorderen.

Als I
Catech
Het
hier bi
en Pa
Indie
willen
vang t
Op c
leiding
Zondag
opgeze
kelijke
Op 2
en beh
op het
Zoo
hen wa
De
daarv
zullen
doet d
Dit is
raden v
worden
des Zon
kade zij
dig, dat
melden.
noemd w
houde h
Juist, di
ze precl
In de „H
man een
waaruit w
„In ko
ren, en
spronger
het geta
bajonette
wederom
in den
gaderen,
schiedde
medegev
van de
Middelst
Bakker
allerlei
de vijan
ons lev
daar vo
uur ver
komen
veer 20
len van
den, da
meer be
have en
schelden
vertrek
wederom
was. Ma
Heeren
der wol
den/nie
vervloek
nu deze
omverre
aangeza
over des
En daan
ken en
men mi
van Go
werd de
mijne v
waarop
ging on
stond
ligtinn
wer. Da
weest m
die tuss
lamp u
bewaakt
meester
taarnen
onder h
Satan c
houden
alles ju
algemeen
trouwen
gemoed
naar h
kwam.
daar ik
verder i
wat on
zijn da
Assen c
boete v
om het
groot U
Broeder
wille,
En zie
sommigen
Denk a
Onder
volgende
Te Le
ingevoe

in een betere
ok door dui-
restrictie ef-
waar goede
ast not leat
e zorg. Insta-
pende ziekte,
um merkbaar
ge verdeeling
— vele crises
nimmiddel ver-

de oplossing
Men komt tot
problematisch
ten slotte een
niet bereiken.
löttig kunnen
vliegt. Het is
wijzen, opdat
et oog op de
in Parijs; in
1 van 2 pct.
de speculatie
or de apathie
te vraag naar
opdat Amerika
spuilen. Spe-
den aan prik-
het Amerika
nnen seinen,
kken effecten
schen Oceaan
n vuistje over
telkens met
gt — en de
t de stroppen.
dan ook niet
ele reden tot
zoeken bij de
bedragen aan
oeken.

R.
UW
pperskinderen.
derwerp nogal
deze zaak ein-
ve nemen over,
knode" er van
ssel heeft deze
ale synode van
nder de oogen
onze schippers
n in een nood-
nede wat haar
aken. Wij vin-
synode met de

formeerde doop-
derwijs.
lkheid, dat deze
het jaar onder-
gewoon waren
r aan den wal
lens hooge uit-
er door varen.
eer.
erwijs zeer on-
ren was er in
em.

deel van hen
Straks blijven
oopt en glijden
chippers gemak-
da van allerlei
acht droeve toe-
ernstig overwo-
an den roepen-
aken. Zij oor-
eling getroffen
rwijs aan schip-
ligt de generale

harer zittingen
a slotte besloten
dezen noodtoe-
grote blijdschap
st met ongeduld
geling zou wor-
de predikanten,
zij vroegen of

verd opgedragen
twam dan dezer
synode tot de
ingend verzoek:

n uw gemeente
gelegenheid te
wijs kunnen ont-
oudige regeling,
igd, den goeden
deren.

Als leerboek beveelt zij aan den Heidelbergischen Catechismus.

Het leerplan omvat twee jaar. Zooals U uit het hier bijgevoegde plan blikken zal, is met de Kerst- en Paaschdagen gerekend.

Indien het eenigszins mogelijk is zouden wij U willen verzoeken met deze catechisatie een aan-
vang te maken op Zondag 4 Januari 1831.

Op dien Zondag kan met de kinderen de in-
leiding op den Catechismus worden besproken en
Zondag 1, die den volgenden Zondag moet worden
opgezegd, (om het van-buiten-leeren te vergemak-
kelijken) worden toegelicht.

Op Zondag 11 Januari wordt Zondag 1 opgezegd
en behandeld en wordt Zondag 2 (weer met het oog
op het van-buiten-leeren) toegelicht.

Zoo kan in twee jaar tijds de Catechismus met
hen worden doorgevoerd.

De Synode vertrouwt, dat alle kerkeraden, die
daarvoor in aanmerking komen, deze zaak ter hand
zullen nemen. Indien er maar één Kerk nalatig blijft,
doet dat schade aan het geheel."

Dit is derhalve een aangelegenheid, die in de kerke-
raden van alle die kerken ter sprake zal zijn of
worden gebracht, waarin de mogelijkheid bestaat, dat
des Zondags schippers voor anker liggen of aan de
kade zijn gemeerd. Het is nu in de eerste plaats nood-
dig, dat deze schippers zich des Zaterdag of Zondags
melden. Van den kansel kan dan het uur worden ge-
noemd waarop de catechisatie zal worden gegeven. Men
houde hieraan streng de hand!

Juist, dit is een regeling, die alleen succes heeft, als
ze precies wordt gevolgd.

DS H. de Cock.

In de „Haagsche Kerkbode" publiceert Ds Schuur-
man een brief van wijlen Hendrik de Cock,
waarin we het volgende overnemen:

„In korten tijd heb ik 10 gemeenten mogen ordinee-
ren, en ben 3 malen krachtig door den Satan be-
sprongen, eerst te Delfzijl, daar men ons, schoon onder
het getal vergaderd, gevangen nam, en tusschen de
hajonetten wegvoerde, maar ook oogenblikkelijk
wederom ontsloeg, ons scherpelijk dreigende, dat wij
in den naam des Heeren niet wederom zouden ver-
gaderen, hetwelk echter oogenblikkelijk wederom ge-
schiedde. Deze vervolging heeft aldaar krachtelijk
medegewerkt om veler oogen te openen, zelfs ook die
van de ouderlingen en diakenen aldaar. Daarna te
Middelstum, daar de vijanden schier het huis van
Bakker Schuring belegerden, en op de deur en glazen
allerlei geweld deden. En eindelijk te Uithuizen, daar
de vijanden, wanneer de Heere het had toegelaten,
ons levendig zouden vernield hebben, wij waren
daar voor de eerste reis des namiddags van 4 tot 6
uur vergaderd, en dachten vervolgens nog samen te
komen met een tweede gezelschap, in een huis onge-
veer 20 minuten van het Dorp, maar tegen het val-
len van den avond vergaderden daar zooveel vijan-
den, dat het van rondom kriede, en meer en
meer begonnen zijn hun vijandschap te openbaren en
have en goed van de bewoners te verderven, ons
scheldende en lasterende. Wij besloten daarom te
vertrekken en 's anders daags morgens te 7 uur,
wederom bijeen te komen, indien diti des Heeren
was. Maar toen zagen wij in nadruk het Woord des
Heeren vervuld: Ik zende u als schapen in het midden
der wolven. Dien geheelen weg toch deden de vian-
den niets dan lasteren en schelden en vloeken en
vervloeken, dreigen en werpen met modder, terwijl
nu deze dan gene der gelovigen werd gestoken en
omverre geloopt. Eindelijk werd ook ik persoonlijk
aangetaast en na veel lasteren en dreigen eindelijk
over den weg gesleept. Ik bleef echter op de voeten.
En daar wierd ik met geweld in eene hege gesto-
ken en geworpen. Waarop het zig liet aanzien dat
men mij levendig vernielen zoude. Maar o wonder
van Gods genade en krachtige wederhouding, toen
werd de mond van sommige vijanden geopend tot
mijne voorspraak, dat ik nu ook genoeg had geleden,
waarop ik opstond, midden door de vijanden henen-
ging ongehinderd, en in het eerste huis dat open-
stond, zijnde het huis van een Bakker, een zeer
lichtzinnig man, maar een vijand tevens van Ds Brou-
wer. Daar ben ik denk ik een kleine twee uren ge-
weest met een opgepropte volle kamer met vijanden
die tusschen beiden ook nog beraadslaagden om de
lamp uit te blazen. Maar de Heere bewaarde en
bewaakte mij. En toen kwam eindelijk de Burge-
meester, die met zijn veldwachter met drie lan-
taarnen mij door de straten van Jeruzalem leidde
onder het roepen, schreeuwen en tieren der door den
Satan opgeruide menigte zoo dat ik eindelijk be-
houden in het gemeentehuis aankwam. Ps. 124 was
alles juist op mijnen toestand toepasselijk. Ik mogt
algemeen onder deze vervolging biddende en ver-
trouwende op den Heere verkeerden en was in mijn
gemoed niet het minste ontsteld. Een weinig nog
naar het lichaam, toen ik in het huis van Bakker
kwam. Donderdag morgens is te Uithuistermeeden
daar ik gelogeerd was, de gemeente van Uithuizen
verder geordeneerd. De Broeders te Uithuizen die vrij
wat onder de wereld bedolven en begraven waren,
zijn daardoor niet minder vrijmoedig geworden. Te
Assen en te Ulrum ben ik onlangs weder in 100
boete veroordeeld. Maar de Heere schenkt nog genade
om het met tijdszaamheid te dragen. Mijne Vrouw
groot UED. En heilbiddende noem ik mij uw Vriend,
Broeder en Leeraar onder het kruis om Christus' wille,

H. DE COCK.

En zie dan eens, hoe het lijden der zulken door
sommigen van hun nazaat wordt nagevolgd!

Denk aan Rotterdam en Amstelveen in de Kerstweek!

Amerikaansch.

Onder dit opschrift plaatste Dr v. d. Zanden het
volgende stukske in zijn rubriek in de „Gron. Kerkb.":

Te Los Angeles heeft men in een kerk iets nieuws
ingevoerd. Binnen in de kerk heeft men een afzon-

derlijke ruimte gemaakt, waardoor absoluut alle ge-
luit wordt gedempt, zoodat de moeders, die hun kin-
deren niet alleen thuis kunnen laten, ze gerust mee
naar de kerk kunnen nemen. Al schreeuwen ze nog
zoo hard, toch zullen de overige kerkbezoekers er
geen last van hebben.

Deze afzonderlijke ruimte heeft aan de voorzijde
een dikke glazen wand, zoodat de moeders de kerk
en het altaar kunnen overzien, terwijl een luidspreker
de muziek en de preek voor hen overbrengt.

Dogmatiek weer in eere?

Dr v. d. Zanden gaf ook volgend stukske een plaats.

Met het oog op de vermindering van leden, vragen
de Vrije kerken in Engeland zich af, of de oppervlak-
kige prediking ten haren niet de oorzaak is, dat in
het bijzonder de jeugd haar ontrouw wordt.

Opmerkelijk is in dit opzicht het bericht, dat de
autoriteiten der Schotsche Baptisten de kerk aan-
bevelen met grooteren ijver de leerstellige prediking
te geven en tot de eenvoudige Schriftuitlegging terug
te keeren. „Met de geliefde „mottoprediking" kan
men in korten tijd de beste kerk ten gronde rich-
ten", zegt de „Ref. Kirchenzeitung".

Droef bericht.

In het „N.-Holl. Kerkbl." schreef Ds Breukelaar o.a.
het volgende:

We beginnen ditmaal met een droef bericht. De
administrateur van het Petronella-Hospitaal te Djok-
ja, de heer Scholten, is met zijn gezin in diepen
rouw gedompeld. En het is geschied op het onver-
wachtst. Mevrouw Scholten-Sap was als onder-
wijzeres verbonden aan de Europeesche School met
den Bijbel te Djokja. Met het oog op de groote ba-
haette aan onderwijzend personeel, gebeurt het in
Indië onderscheidene malen, dat gehuwde vrouwen
het Christelijk onderwijs dienen. Gezond en wel ging
Mevr. Scholten Donderdag 4 Dec. naar school en
deed met opgewektheid haar werk. Omstreeks half
één kwam zij uit school en ging zij naar huis.
Onderweg werd zij wat benauwd. Toen zij thuis
kwam, werd dit erger. En een half uur nadat zij de
school verliet, was zij reeds heengegaan. Eer zij ont-
sloep, gaf de Heere haar nog gelegenheid om het te
zeggen, dat zij naar Jezus ging. Haar werk op aarde
was af. En de plaats in het Vaderhuis was voor
haar gereed.

Zij was een geloovige vrouw. Haar leven was Chris-
tus, en daarom haar sterven gewin.

Maar voor haar man en kinderen is het verlies
zeer zwaar. Van hare vijf kinderen zijn twee van
zes en tien jaar te Djokja. De oudste drie kinderen
zijn in Holland tot voortzetting van hun vorming
en studie.

In het voorjaar zou de familie Scholten met ver-
lof naar Holland komen. De ouders verlangden zeer
naar de kinderen in Holland en de kinderen hier
telden de dagen al, hoe lang het nog zou duren eer
Vader en Moeder kwamen. En nu is de Moeder er
niet meer. En de verwachte blijdschap is afgesneden.

Ook voor den Zendingkring te Djokja en inzonder-
heid voor het Christelijk onderwijs, is het heengaan
van Mevrouw Scholten een droef verlies. Zij was
een beminde Christin en een uitnemend onderwij-
zeres, die met ijver en opgewektheid haar taak in de
school vervulde.

Den dag na haar sterven, Vrijdag 5 Dec., is zij op
de Javaansche begraafplaats ter aarde besteld. Op
Java moet de begrafenis steeds plaats hebben op den
dag van sterven of op den dag daarna.

Het was de begeerte van Mevrouw Scholten om
begraven te worden te midden van hare Javaansche
broeders en zusters. Die haar teekenende wensch is
geëerbiedigd geworden.

Welk een smart, dat de oudste kinderen van deze
ouders niet aan het sterfbed van de moeder konden
staan!

Is ook dit weer geen voorbeeld van de zware offers,
die onze zendingmensen dikwerf moeten brengen?

J. W.

Het is spannende lectuur in den meest gunstigen zin
van het woord, en wij wenschen het boekje in vele
handen, vooral ook in jonge handen; Müller beschaamt
ons, hij durfde het met God wagen, met God alleen.
Wonderlijk is ook, dat zulk een zwakke man zoo ver-
bazend veel werk heeft kunnen doen!

De zendingboekhandel, directeur van Seters, te Den
Haag, heeft het boekje keurig uitgegeven met vier
illustraties. Zeer hartelijk aanbevolen.

J. D. W.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Rotterdam-Zuid (Katendrecht): Dr E. D. Kraan te Vlaardingen
en W. A. Wiersinga te Weesp.

Wolfhezen: D. Chr. Karssen te Hattem en F. H. van Loon te
Haarlemmermeer—Sloterweg.

Beroepen te:

Rhoon: cand. J. R. Sybrandy te Stiens.

Oostburg: cand. C. M. v. d. Loo te Den Haag.

Smilde en Soest: S. Wouters te Drontrop.

Aangenomen naar:

Deventer: cand. P. G. Kunst, hulpred. aldaar.

Bedankt voor:

Anna Paulownapolder: J. v. d. Leek te Zaltbommel.

Giessen Oud- en Nieuwkerk, 's-Grevelduin-Capelle, Oude- en
Nieuwe Wetering en Strijen: cand. P. G. Kunst, hulpred.
te Deventer.

Grijpskerk (Gr.) en Zuidwolde (Gr.): W. v. d. Heide te Zout-
kamp.

Intrede te:

Numansdorp—Klaaswaal: cand. E. Mobach, tekst: Matth.
28: 12—20.

O.- en W.-Souburg: cand. J. C. J. Kuiper, tekst: 1 Thess.
3: 11—13.

Afscheid van:

Diever: H. A. Dijkstra, tekst: 1 Petr. 1: 25.

Candidaten tot den H. Dienst.

Cand. A. P. Heiner, Nieuwe Haven 43 te Gorinchem, zal
gaarne een eventueel beroep uit de Geref. Kerken in over-
weging nemen.

Peremptoir examen.

Woensdag is in de classisvergadering der Geref. Kerken der
classis Klundert, vergaderd te Breda, toegelaten tot den Dienst
des Woords en der Sacramenten, cand. M. B. v. 't Veer, van
Goes, beroepen predikant te Zevenbergen o.a.

Provinciale ouderlingen-conferentie.

De eerste Ouderlingenconferentie in de provincie Groningen
zal te Groningen worden gehouden Woensdag 18 Februari a.s.,
in het Militair Tehuis. In de morgenvergadering hoopt ouderling
J. Texer van Groningen te refereren over „Het huisbezoek",
terwijl in de middagvergadering als spreker zal optreden Prof.
G. Ch. Aalders van Hilversum met 't onderwerp: „Hoe heeft de
ouderling Gods Woord te doorzoeken?"

De voorloopige Commissie van Uitvoering benoemde tot pen-
ningmeester ouderling J. Ridder te Schildwolde.

GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND.

Aangenomen naar:

Amersfoort: H. C. v. d. Brink te Leiden.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Overleden:

4 Januari: J. Bos Hz., te 's-Gravenhage, Emer. pred., 78 jaar.

Generale Synode Chr. Geref. Kerk.

De Generale Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk in
Nederland zal dit jaar eind Juli te Rotterdam gehouden worden.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

's-Gravenhage: A. de Blois te Dirksland en A. Verhagen te
Middelburg.

Nieuwkerk a. d. IJssel: J. Fraanje te Barneveld en M.
Hofman te Krabbendijke.

Bedankt voor:

Rotterdam-Zuid: A. Verhagen te Middelburg.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Akkum: G. K. v. d. Horst te Deersum.

Goedereide (N.-Br.): J. H. Gunning E.Bz., te Schoonhoven.

Goengarijp: cand. A. J. van Rijn, hulpred. te Wemeldinge.

's-Graveland (toez.): E. Warmolts te Scherpenzeel (Gld.).

Ierseke: K. Engelsma te Zwartsluis.

Krimpen a. d. Lek (toez.): J. Leikerkerker te Molenaarsgraaf.

Opheusden: J. E. Klomp te Ede (Gld.).

Welsrijp: D. Siemlink te Roswinkel.

Aangenomen naar:

Bergambacht: H. Ewoldt te Raamsdonksveer.

Groede—Nieuwvliet: J. W. van Kooten te Heinkenszand.

Hall bij Eerbeek: cand. G. F. Callenbach te Amersfoort.

Mantgem: R. J. C. Steenbeek te Warhuizen (Gr.).

Bedankt voor:

Assen (Evang.): J. C. Jörg te Steenwijk.

Boven-Hardinxveld: J. Leikerkerker te Molenaarsgraaf.

Brandwijk en Gijbeland: J. H. Gunning E.Bz. te Schoonhoven.

Domburg: P. F. van Noort te Oud-Loosdrecht.

Heusden: T. G. Meester te Deurne.

Rijssen: J. van Amstel te Putten op de Veluwe.

Schelluinen: F. van Asch te Randwijk.

Vaassen: J. C. Wolthers te Onstwedde.

Zaandam—Oost: J. H. Wessel te Burum (Fr.).

Zonnemaire: J. Mortier te Zalk en Veenhuizen.

Intrede te:

Angerlo: cand. C. D. Buenk, tekst: Efeze 3: 14—17b.

Overleden:

30 December: M. Th. Laurman te Olterterp, Emer. pred. 73 jaar.

Prof. Dr A. H. de Hartog.

Zoals te verwachten was, is Prof. Dr A. H. de Hartog
voornemens, aldus de „Standaard", om ook na de aanvaarding
van zijn hoogleeraarschap aan de Gem. Universiteit te Amster-
dam, wanneer hij daartoe wordt aangezocht, in den Dienst des
Woords voor te gaan. Naar het blad verneemt, zal hij geregeld
om de 14 dagen een beurt vervullen in de Jeruzalemskerk der
Ned. Herv. Gemeente van Amsterdam-West.

**Timotheüs, onder hoofdredactie van J.
N. Voorhoeve, Den Haag.**

La Rivière en Voorhoeve — Zwolle.

Gaarne wijzen we van tijd tot tijd op het Christelyk
Weekblad „Timotheüs", dat ons regelmatig wordt toe-
gezonden. Met het nummer van 4 Oct. j.l. is weer een
nieuwe, de 36e, jaargang begonnen en dat eerste nummer
is weer rijk aan afwisseling en goede illustratie. Als
afzonderlijk „Herfstnummer" werd het Novembernum-
mer uitgegeven, waarin de stichtelijke overdenking en
verschillende bijdragen aan het ingetreden herfsttij zijn
gewijd. Ondanks klimmenden leeftijd blijft „Timotheüs"
frisch en actueel.

C. T.

George Müller, de apostel van het overwin-
nend geloof, door A. J. Wartena.

In den 36en jaargang van de periodiek „Lichtstralen
op den akker der wereld" verscheen als afl. 5 en 6 een
boekje over George Müller, van de hand van Ds War-
tena, Herv. pred. te Zevenaar. Met kennelijke liefde
heeft hij over zijn „held" geschreven, den „vader der
weezen te Bristol". Hij noemt Müller een apostolische
figuur, gelijk ook uit den ondertitel van zijn boekje
blijkt; maar men moet met dien titel van apostel wat
voorzichtig en zuinig zijn; al zal men vol bewondering
zijn voor dezen geloofsheld, men behoeft hem daarom
nog geen „apostel" te heeten!